

Afdeling	: F&C - Financiën	B&W-voorstel:
Naam opsteller voorstel	: Annie Hanssen-Beelen (0495-575524)	DJ-1702581
Portefeuillehouder	: drs. W.P.J. (Wendy) van Eijk	Zaaknummer:
		1702118
		Publicatie:
		Openbaar

Onderwerp

Gemeentefonds meicirculaire 2022.

Voorstel

1. Kennis te nemen van de Gemeentefonds meicirculaire 2022.
2. De mutaties voor het jaar 2022 mee te nemen in de 2e tussenrapportage 2022.
3. De mutaties voor de jaren 2023 t/m 2026 mee te nemen in de begroting 2023.
4. Voor de jaren 2023, 2024 en 2025 een extra behoedzaamheidsbedrag -i.v.m. de schommelingen in het accres- op te nemen van 20%:
€ 1.200.000 voor 2023;
€ 2.400.000 voor 2024;
€ 3.100.000 voor 2025.
5. De raad te informeren over de gevolgen van de meicirculaire 2022 middels een raadsinformatiebrief.

Inleiding

Gemeenten ontvangen op drie tijdstippen in het jaar de informatie over de gemeentefondsuitkeringen: in mei op basis van de Voorjaarsnota, in september op basis van de Miljoenennota en in december, ter afronding van het lopende jaar, op basis van de Najaarsnota. Dit jaar is er tevens een 'maartbrief' ontvangen waarin een indicatie was opgenomen van de financiële consequenties van het regeerakkoord op het Gemeentefonds.

Op 1 juni 2022 hebben wij de Gemeentefonds meicirculaire 2022 ontvangen. In dit voorstel informeren wij u over de inhoud en de effecten daarvan. De belangrijkste mutaties en ontwikkelingen van de meicirculaire 2022 zijn:

- De invoering van de nieuwe verdeling van het Gemeentefonds per 1 januari 2023.
- De accessen vanaf 2022 tot en met 2025 zijn bijgewerkt op basis van de regels van de huidige normeringmethodiek. Hiernaast is in de jaren 2023 t/m 2025 telkens eenmalig een onttrekking van € 250 miljoen (macro) opgenomen als

Weert, 9 juni 2022	S		B	W	W	W	W	W
	MM		RV	MvdH	WvE	SW	LS	MF
		akkoord						
		bespreken						

Soort besluit: Besluit college

In te vullen door het B&W secretariaat:

- Akkoord
  Niet akkoord
 Akkoord met tekstuele aanpassing door portefeuillehouder
  Gewijzigde versie
 Anders, nl.:

Beslissing d.d.: 19 juli 2022

Nummer: 3

De secretaris,

- voeding van de specifieke uitkeringen Volkshuisvestingsfonds en Woningbouwimpuls.
- De oploop van de opschalingskorting voor de jaren 2023 tot en met 2025 wordt voor die 3 jaren geschrapt.
  - Afrekening BCF 2021.
  - De omvangrijkste taakmutatie is de incidentele compensatie van € 1.445 miljoen voor de tekorten Jeugdzorg voor het jaar 2023. Daarnaast zijn er veertien andere taakmutaties, waarvan vier in verband met de overheveling vanaf 2023 naar de algemene uitkering vanuit vier integratie-uitkeringen: Participatie (Nieuw Wajong en Nieuw begeleiding exclusief beschut werk), Voogdij/18+, Inburgering en Raadsledenvergoeding kleine gemeenten.
  - Loon- en prijscompensatie (LPO) 2022 in het sociaal domein voor de volgende taken die vanaf 2023 vanuit een integratie-uitkering worden overgeheveld naar de algemene uitkering: Voogdij 18+, Beschermd wonen en Participatie.

Beoogd(e) doel(en)

Het doel van dit voorstel is het op een juiste wijze verwerken van de mutaties van de meicirculaire 2022 en het zo effectief als mogelijk inzetten van de beschikbaar gekomen middelen. De inzet van de middelen zal -indien mogelijk- geschieden conform de lijn, zoals het Rijk deze schetst in de circulaire.

Dit sluit aan bij de beoogde doelen ten aanzien van de visie 'De gemeente heeft een gezonde financiële huishouding, om haar taken en ambities waar te kunnen maken'.

Hierbij zijn o.a. de volgende doelen/ maatschappelijke effecten genoemd:

- (Politieke) keuzes zijn financieel onderbouwd. In dit voorstel is verwerkt wat de financiële impact is van mutaties in het Gemeentefonds. Omdat het Gemeentefonds algemene middelen betreffen, kunnen (politieke) keuzes gemaakt worden ten aanzien van de inzet van deze middelen.
- De begroting is structureel in evenwicht. Door een weloverwogen keuze te maken bij de verwerking van de Gemeentefonds circulaires, kan er gestuurd worden op het (meerjarig) begrotingssaldo.

Bij 2 mutaties zijn de doelstellingen reeds door uw college bepaald. Dit betreft:

- Uitkeren energietoeslag aan huishoudens met een laag inkomen. Hiervoor is de Beleidsregel Eenmalige energietoeslag vastgesteld (B&W-voorstel DJ-1616881).
- Lokale coalitie vormen rondom de eerste 1000 dagen van kinderen (Gezond in de Stad – Kansrijke Start) (B&W-voorstel DJ-1455755).

Te behalen resultaten

Het te behalen resultaat is het op een juiste en weloverwogen wijze verwerken van de mutaties van de Gemeentefonds meicirculaire 2022.

Uit te voeren activiteiten

Om de resultaten te bereiken, worden de volgende activiteiten uitgevoerd:

- (Financiële) onderbouwing van de gevolgen van de mutaties van de meicirculaire.
- Inzicht in de gevolgen voor de begrotingsaldi voor de jaren 2022 t/m 2026.
- Verwerking van de gevolgen van de meicirculaire 2022 in de 2^e Tussenrapportage 2022 en de begroting 2023-2026.

Argumenten

1. *Kennis te nemen van de Gemeentefonds meicirculaire 2022.*
2. *De mutaties voor het jaar 2022 mee te nemen in de 2e tussenrapportage 2022.*
3. *De mutaties voor de jaren 2023 t/m 2026 mee te nemen in de begroting 2023.*

De ontwikkelingen uit de Gemeentefonds meicirculaire 2022, die leiden tot mutaties, zijn onderstaand weergegeven.

In de bijlage 'totaaloverzicht gevolgen GF meicirculaire 2022' zijn de financiële consequenties verwerkt.

Ontwikkelingen accres

Via de normeringssystematiek 'samen trap op en samen de trap af' wordt de algemene uitkering van het gemeentefonds geïndexeerd, ook wel het accres genoemd. In de meicirculaire 2022 zijn de accessen vanaf 2022 bijgewerkt. Voor alle jaren vanaf 2022 is sprake van een opwaartse bijstelling van het accres. De accessen zijn hoger dan vooraf aangekondigd. In de jaren 2022 tot en met 2025 zijn de hogere accessen het gevolg van extra rijksuitgaven voor vennootschapsbelasting (Vpb), koppeling AOW aan stapsgewijze verhoging wettelijk minimumloon (WML), inkomensbelasting Box 3 en defensie-uitgaven. Ook is het accres opwaarts bijgesteld als gevolg van een hogere loon- en prijsontwikkeling dan tot nu toe aangenomen. De bedragen hebben tot en met 2025 een structurele doorwerking. Vanaf 2026 wordt de normeringsmethodiek aangepast.

In het Coalitieakkoord zijn vanaf 2023 middelen voor woningbouwimpuls en volkshuisvesting opgenomen in de vorm van een specifieke uitkering (SPUK). Gemeenten kunnen daar door middel van een aanvraag een beroep op doen. Ter gedeeltelijke voeding van de SPUK's is voor de jaren 2023 tot en met 2025 3 maal eenmalig € 250 miljoen aan het accres onttrokken.

In de Startnota heeft het kabinet aangegeven dat het accres voor 2026 niet is berekend, maar vastgezet op een taakstellende plus van € 840 miljoen ten opzichte van de septembercirculaire 2021. Verder zijn in deze nota twee belangrijke wijzigingen aangekondigd voor het accres:

- Het accres wordt tot 2025 grotendeels op basis van bestaande afspraken berekend. Een aantal investeringsfondsen (klimaat, ontsluiten nieuwbouwwoningen en stikstof) worden uitgezonderd op de accresrelevante uitgaven. Het Rijk is in gesprek met de gemeente- en provinciekoepels over het gedeeltelijk vastzetten van het accres voor de periode tot en met 2025.
- Vanaf 2026 zal het Gemeentefonds niet langer via de normeringssystematiek geïndexeerd worden. Er wordt dan alleen nog maar een accres voor de loon- en prijsontwikkeling verstrekt.

De opschalingskorting wordt bij het accres meegenomen. Deze wordt door gemeenten als zeer oneerlijk ervaren omdat het principe van herindelen van bovenaf opgelegd is en bovendien inmiddels gebleken is, dat schaalvergroting geen lagere kosten tot gevolg heeft. De opschalingskorting heeft de gemeenten in de jaren 2015 t/m 2021 al veel geld gekost. De oloploop van de opschalingskorting is geschrapt voor de duur van de kabinetsperiode. De reeks eindigt in een korting in 2026, zoals voorzien.

Het BCF-plafond muteert jaarlijks met het accrespercentage. Als de gezamenlijke declaraties onder het plafond blijven, wordt het verschil in het gemeentefonds gestort. Bij overschrijding van het plafond volgt een uitname. Gemeenten hebben in 2021 minder gedeclareerd bij het BCF, waardoor de ruimte onder het plafond groter is geworden. De afrekening over 2021 vindt plaats in 2022 als incidentele compensatie, maar wordt structureel doorgerekend.

Verder vindt er door de continue bijstellingen van de maatstaven bij iedere circulaire een aanpassing van de uitkeringsfactor plaats (uitkeringsbasis). Ook de lokale aantallen in de maatstaven (bijvoorbeeld aantallen één-ouder-huishoudens en aantallen lage inkomens) zijn aan het begin van het jaar nog niet vastgesteld en wijzigen nog gedurende het jaar. De WOZ-waarden zijn, op basis van eigen berekeningen, ook bijgesteld.

Per saldo ontvangt Weert voor de jaren 2022 t/m 2026 een hogere budgettaire algemene uitkering over het accres en de uitkeringsbasis/ -factor van:

2022: € 1.463.719

2023: € 6.461.818

2024: € 12.454.586

2025: € 16.061.389

2026: € 10.188.207

Deze worden budgettair verwerkt behoudens de in te boeken behoedzaamheidsbedragen in 2023, 2024 en 2025; zie hiervoor argument 4.

Taakmutaties

Jeugdzorg 2023

De omvangrijkste taakmutatie in de circulaire is de definitieve verdeling van € 1.445 miljoen voor het jaar 2023 ter compensatie van de tekorten in de jeugdzorg. Het kabinet gaat de komende tijd met gemeenten en andere relevante partijen verder in gesprek over de Hervormingsagenda Jeugd, die moet bestaan uit een combinatie van een set van kostenbesparende maatregelen en een financieel kader waarmee een structureel houdbaarder jeugdstelsel wordt gerealiseerd. Bij het afsluiten van de Hervormingsagenda zal het kabinet ook besluiten over de extra middelen voor 2024 en verder die aan gemeenten beschikbaar gesteld worden. Het advies van de Arbitragecommissie c.q. de Commissie van Wijzen vormt het uitgangspunt.

Voor 2023 was een stelpost geraamd van 75% van de oorspronkelijke raming, die met de uitkering verrekend is. Per saldo ontvangt Weert een aanvullende uitkering voor jeugdzorg van € 2.731.063. Deze kan volledig budgettair verwerkt worden omdat er nog geen bestedingsdoel bekend is en nog niet met de samenwerkende gemeenten afgestemd kan worden welke doelen gekozen gaan worden. Voor 2023 zijn nog voldoende incidentele middelen beschikbaar. Op een later tijdstip kunnen alsnog plannen worden gemaakt en aan de raad worden voorgelegd.

Energietoeslag (2022)

Een andere taakmutatie is de Energietoeslag: € 854 miljoen eenmalig in 2022, waarvan € 40 miljoen voor compensatie apparaatslasten. Met het wetsvoorstel eenmalige energietoeslag lage inkomens krijgen gemeenten de bevoegdheid om dit jaar via categoriale bijzondere bijstand een eenmalige tegemoetkoming voor de gestegen energieprijzen toe te kennen aan huishoudens met een laag inkomen. Hiervoor heeft het kabinet in maart 2022 een eenmalig budget van € 679 miljoen beschikbaar gesteld. In de voorjaarsbesluitvorming is een aanvullend bedrag van € 175 miljoen beschikbaar gesteld, waardoor het totaal beschikbare bedrag uitkomt op € 854 miljoen. Voor Weert betreft het een uitkering van € 2.227.709, die neutraal verwerkt wordt.

Valpreventie bij ouderen (met ingang van 2023)

Het kabinet heeft valpreventie, als kostenbesparende preventiemaatregel, in het Coalitieakkoord opgenomen. Valpreventie draagt bij aan gezond ouder worden en leidt tot netto besparingen in de domeinen Zvw en Wlz. Er dient geïnvesteerd te worden in het opschalen van beweegprogramma's, het uitvoeren van de multifactoriële interventie en de organisatie van opsporing en screening. De maatregelen die nodig zijn voor implementatie worden komende periode met alle relevante stakeholders, zo ook de gemeenten, uitgewerkt. Dit leidt vanaf 2023 tot een taakstellende besparing in het gemeentefonds. Dit onderwerp zit nog in de planfase en invulling is nog van veel factoren afhankelijk. De negatieve uitkeringen (-/- € 49.045 in 2023; -/- € 73.680 in 2024; -/- € 76.250 in 2025 en -/- € 83.400 in 2026) worden daarom budgettair verwerkt.

Eigen bijdrage huishoudelijke hulp (met ingang van 2025)

In het Coalitieakkoord is tevens opgenomen dat dit kabinet werkt aan een aanpassing van de eigen bijdrage voor de huishoudelijke hulp in de Wmo. De komende periode wordt deze

maatregel met cliënten, gemeenten en het Centraal Administratie Kantoor (CAK) uitgewerkt. De maatregel vraagt een wetswijziging en vergt een aanzienlijke implementatietijd waardoor de beoogde datum van inwerkingtreding op 1 januari 2025 is gesteld. De algemene uitkering wordt vanaf 2025 verlaagd (2025: -/- € 443.000; 2026: -/- € 459.000). Dit item zit nog in de voorbereidende fase en daarom wordt voorgesteld dit voorsnog te verrekenen met het begrotingsaldo (budgettair).

Kleine taakmutaties

Er zijn kleine taakmutaties op het gebied van:

- Jeugdhulp (2022): Via een subsidieregeling konden aanbieders van cruciale jeugdhulp tijdelijke liquiditeitssteun ontvangen indien dit noodzakelijk is om continuïteit van zorg te garanderen. De looptijd van de subsidieregeling 'continuïteit cruciale jeugdzorg' is verlengd. In de meicirculaire 2022 is hiervoor eenmalig geld uit het Gemeentefonds genomen. Voor Weert betekent dit een budgettair nadeel van € 23.326.
- Toezicht en handhaving EPBD III (2022): De algemene uitkering wordt in 2022 voor Weert met € 4.650 verhoogd in verband met de tweede herziening van de Europese richtlijn energieprestatie van gebouwen (EPBD III). De regeling heeft als doel om de energie-efficiëntie van gebouwen te verbeteren. Er is een verplichting geïntroduceerd voor het documenteren van energieprestaties. Ook zijn de eisen voor de energieprestatie van technische bouwsystemen en de keuring van verwarmingsinstallaties en airconditioningssystemen aangepast. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor het toezicht en de handhaving. Deze bijstelling wordt neutraal verwerkt.
- Prenataal huisbezoek: Het wetsvoorstel hierover is niet per 1 januari 2022 in werking getreden maar treedt per 1 juli 2022 in werking. De niet benodigde middelen voor het 1e halfjaar van 2022 worden teruggeboekt naar het ministerie van VWS. De met € 5.678 verlaagde uitkering wordt neutraal verwerkt omdat de gemeentelijke bijdrage aan de VRLN op dit onderdeel lager wordt.
- Versterking dienstverlening gemeenten – systeemleren: Er was al € 5 miljoen beschikbaar via de algemene uitkering voor systeemleren. In de meicirculaire worden de middelen van de DU Systeemleren met ingang van 2023 additioneel toegevoegd aan de algemene uitkering. Voor de jaren 2023 tot en met 2027 is na deze toevoeging in totaal een bedrag van € 10 miljoen per jaar beschikbaar. Systeemleren is bedoeld om ruimte te creëren om te reflecteren op het eigen handelen in de dienstverlening aan inwoners (lerende uitvoeringspraktijk), zodat deze aan inwoners in kwetsbare posities continu kan worden verbeterd. Deze uitkering (€ 19.900 in 2023; € 20.177 in 2024; € 20.680 in 2025 en € 21.200 in 2026) wordt dus neutraal verwerkt.

Decentralisatie- en integratie-uitkeringen

In de meicirculaire zijn zes nieuwe decentralisatie-uitkeringen opgenomen en verschillende mutaties in bestaande integratie- en decentralisatie-uitkeringen (IU's en DU's). De voor Weert relevante DU's betreffen:

- DU Extra capaciteit BOA's € 13 miljoen structureel vanaf 2022.
- DU Online weerbaarheid € 0,163 miljoen in 2022.
- DU Uitvoeringskosten klimaatakkoord € 112,591 miljoen in 2022.

Enkele IU's maken onderdeel uit van de overheveling vanaf 2023 naar de algemene uitkering. Dit betreft:

- Participatie: Wajong en Regulier werk.
- Voogdij 18+.
- Inburgering.

(Jeugdhulp) kinderen AZC

Vanuit de periode dat er in Weert nog asielzoekers gehuisvest waren op de kazerne,

ontving Weert een DU (Jeugdhulp) kinderen AZC, dat structureel ingeboekt is. De vaststelling van deze DU gebeurt steeds achteraf, zodra het aantal kinderen op de AZC's definitief vastgesteld is. Omdat bekend was dat deze DU voor Weert met ingang van 2020 volledig zou komen te vervallen, was hiervoor een structurele stelpost opgenomen zodat de correctie neutraal zou verlopen. De vaststelling van de DU 2020 (deze was € 80.202 en wordt NUL) is pas in de meicirculaire 2022 gekomen. Alleen de aanpassing van de DU na 2020 kan neutraal verwerkt worden. Per saldo een budgettaire nadeel van € 80.202 in 2022; de overige jaren verlopen neutraal.

Uitvoeringskosten klimaatakkoord (2022)

Vanaf 2023 tot en met 2030 krijgen gemeenten meer uitvoeringsmiddelen voor klimaat- en energiebeleid. Om de uitvoering van het bestaande klimaatbeleid in 2022 te kunnen voortzetten, ontvangen gemeenten in 2022 een overbruggingsbudget, dat onvoldoende is om de reeds in 2022 gewenste versnelling teweeg te brengen. Daarom wordt van de toekomstige uitvoeringsmiddelen € 74,331 miljoen naar 2022 verschoven. Deze wordt aan de gemeenten uitgekeerd door ophoging van de DU. Voor Weert betekent dit een ophoging met € 323.312, die neutraal wordt verwerkt.

Extra capaciteit BOA's

In de openbare ruimte verrichten BOA's belangrijk werk in specialistische en complexe beleids- en wetsgebieden. In de afgelopen jaren zijn BOA's binnen hun bevoegdheid ook steeds meer taken gaan uitvoeren. De Tweede Kamer heeft een motie aangenomen, waarmee structureel € 200 miljoen is vrijgemaakt voor handhaving en veiligheid. Onder meer is aan het kabinet de opdracht meegegeven om de capaciteit van (wijk)agenten en BOA's in de openbare ruimte te vergroten. De DU voor Weert bedraagt structureel € 37.644. Hier staan hogere lasten tegenover (capaciteitsuitbreiding), waardoor deze mutatie neutraal verloopt.

Online weerbaarheid

Er bestaan al langere tijd zorgen in de samenleving over gedragingen die op gespannen voet staan met onze democratische rechtsorde. Steeds vaker wordt dit gedrag vertoond en gevoed in een online omgeving. Het ministerie van SZW stelt in 2022 eenmalig een bedrag van € 0,163 miljoen ter beschikking via een decentralisatie-uitkering voor vijf gemeenten die zich inzetten voor online weerbaarheid financieel te ondersteunen. Weert is één van deze 5 gemeenten en ontvangt € 50.000. Deze middelen worden ingezet voor coördinatie en uitvoering plan van aanpak cybercriminaliteit (dus neutraal).

Voogdij/18+

Deze uitkering wordt verhoogd in verband met de toekenning van de loon- en prijsbijstelling 2022. Bij deze taak is de neutraliteit losgelaten. De uitgaven worden realistisch geraamd.

Deze IU wordt per 1-1-2023 als gevolg van de herijking overgeheveld naar de algemene uitkering. De positieve budgettaire gevolgen voor 2022 t/m 2026 zijn: € 105.549 (2022), € 112.035 (2023), € 114.181 (2024), € 117.400 (2025) respectievelijk € 121.100 (2026).

Participatie -Wsw

De verdeling van de bedragen per gemeente wijzigt in de eerste plaats door actualisatie van de verdeling van de Wsw-middelen. Deze is gebaseerd op de gerealiseerde omvang van de sociale werkplaatspopulatie. Hiernaast zijn de bedragen geïndexeerd vanwege de loon- en prijsbijstelling. De Wsw-middelen worden doorbetaald aan De Risse. Deze mutatie (€ 198.503 in 2022; € 177.845 in 2023; € 169.843 in 2024; € 143.200 in 2025 en -/- € 56.566 in 2026) verloopt derhalve neutraal.

Kleine mutaties bij DU's en IU's

- Einde lening inburgeringsplichtig (ELIP): In 2022 ontvangen gemeenten een bijdrage voor de ondersteuning van ELIPs. Het betreft inburgeraars die hun lening

voor de inburgering (vrijwel) volledig hebben uitgeput, maar nog steeds inburgeringsplichtig zijn. Gemeenten kunnen inburgeraars die tot deze doelgroep behoren begeleiden. Weert ontvangt hiervoor in 2022 een bijdrage van € 9.320, die neutraal wordt verwerkt.

- Gezond in de stad (2022): deze DU wordt verhoogd met € 13.125. Deze bijdrage wordt neutraal verwerkt, omdat deze aanvulling net zoals het oorspronkelijke bedrag beschikbaar dient te blijven voor het realiseren van de doelen van Positief Gezond Weert.
- Handhaving quarantaine (covid-19): Weert ontvangt in 2022 een DU van € 859 voor de bezwaarprocedure van het handhaven van de quarantaineplicht in 2022. Gelet op het geringe bedrag, wordt deze budgettair verwerkt.
- Inburgering: De omvang van de IU Inburgering 2022 wijzigt als gevolg van de toevoeging van middelen voor de leerbaarheidstoets, conform de afspraken die in oktober 2021 zijn gemaakt met de VNG. De leerbaarheidstoets is onderdeel van de brede intake in de Wet inburgering en heeft als doel om inzicht te geven in het niveau van de Nederlandse taal dat een inburgeringsplichtige kan bereiken gedurende de inburgeringstermijn. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de begeleiding bij de afname van de leerbaarheidstoets. Omdat de inburgeringskosten realistisch geraamd zijn, kan de aanvulling in de jaren 2022 (€ 13.330) en 2023 (€ 18.500) ten gunste van de algemene middelen komen. Met ingang van 2024 (€ 18.828 in 2024; € 19.342 in 2025 en € 19.900 in 2026) wordt deze neutraal ingeboekt. Deze IU wordt eveneens overgeheveld naar de algemene uitkering.
- Armoedebestrijding kinderen (vanaf 2023): In de decembercirculaire 2016 zijn gemeenten geïnformeerd over de € 85 miljoen die vanaf 2017 structureel beschikbaar is gesteld voor de bestrijding van de gevolgen van armoede onder kinderen. Jaarlijks vindt in de meicirculaire actualisatie plaats van de verdeling voor het jaar t+1 en verder. De verdeling over de gemeenten voor 2023 en verder is gebaseerd op de meest actuele gegevens. De raming van de lasten is realistisch geraamd (o.a. kledingdagen) waardoor de extra uitkering ad € 2.224 ten gunste van de algemene middelen komt.
- Participatie – algemeen: De omvang van de IU Participatie wijzigt als gevolg van de toekenning van de loon- en prijsbijstelling 2022. Net zoals bij Voogdij/18+ is de neutraliteit losgelaten. De IU is per 2023 overgeheveld naar de algemene uitkering. De bijstellingen zijn: € 16.481 in 2022; € 12.275 in 2023; € 12.550 in 2024; € 13.050 in 2025 en € 13.600 in 2026.

Herijking gemeentefonds

De afgelopen jaren hebben de fondsbeheerders samen met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), gemeenten en de Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB) gewerkt aan de nieuwe verdeling van het gemeentefonds. Gegeven de ontvangen adviezen van de ROB en de VNG en de reacties van gemeenten hebben de fondsbeheerders besloten het ingroeipad – het pad waarmee gemeenten naar de nieuwe verdeling ingroeien – te beperken tot 3 jaar. Het maximale effect is +/- € 7,50 per inwoner in 2023 en +/- € 15 per inwoner in 2024 en 2025. Daarmee komt het maximale effect op +/- € 37,50 per inwoner in 2025. Deze zijn op Weert van toepassing omdat de herijking positief uitpakt voor Weert (de berekende stijging voor Weert is € 86 per inwoner). Dit is berekend op basis van het geactualiseerde verdeelmodel naar de stand van 1 januari 2023. De financiële gevolgen zijn inzichtelijk gemaakt op de bijlage 'totaaloverzicht gevolgen GF meicirculaire 2022' bij de items 3a. en 3 b.

Overige onderwerpen uit de meicirculaire 2022

- Compensatie corona (covid-19): Afrekening inkomstenderving 2021 (verschil tussen begrote inkomsten 2021 en gerealiseerde inkomsten 2021) en meerkosten 2022 – Wmo en Jeugdwet worden op basis van de definitieve raming in de Najaarsnota 2022 van het Rijk vastgesteld en bij de decembercirculaire 2022

uitgekeerd aan gemeenten. Van de meerkosten Wmo en Jeugd is nog geen inschatting te maken. De compensatie voor inkomstenderving betreft in ieder geval de volgende posten: toeristenbelasting, parkeerbelasting, marktgelden, evenementenleges, havengelden, leges burgerzaken en kwijtschelding / oninbaar verklaren lokale heffingen als gevolg van corona. Op basis van de gegevens uit de jaarrekening 2021 zal deze ruim € 1 miljoen bedragen voor Weert.

- Vergoeding opvang ontheemden Oekraïne: De gemeenten en veiligheidsregio's werken aan het realiseren van opvangplekken. Om gemeenten duidelijkheid te geven over wat zij ontheemden kunnen bieden en welke kosten vergoed worden door het Rijk, is een regeling voor een specifieke uitkering (spuk) op basis van normbedragen opgesteld. Onze gemeente zal deze spuk-aanvraag indienen.

De mutaties in het Gemeentefonds 2022 en de neutrale tegenboekingen worden verwerkt in de 2^e Tussenrapportage 2022. De mutaties in het Gemeentefonds 2023 t/m 2026 worden verwerkt in de begroting 2023. Verwezen wordt naar de bijlage 'totaaloverzicht gevolgen GF meicirculaire 2022' waar de financiële consequenties inzichtelijk zijn gemaakt.

Bij het onderdeel 'Financiële, personele en juridische gevolgen' is een totaalbeeld opgenomen.

4. *Voor de jaren 2023, 2024 en 2025 een extra behoedzaamheidsbedrag -i.v.m. de schommelingen in het accres- op te nemen.*

Het landelijk coalitieakkoord is ambitieus. Het is reëel te verwachten dat niet alle plannen volgens planning worden uitgevoerd en dus het accres achteraf naar beneden bijgesteld zal worden. Voorgesteld wordt om conform het advies van PAUW (bureau dat de doorrekeningen van de circulaires faciliteert) hiervoor de onderstaande behoedzaamheidsbedragen (aan de lastenzijde) voor 2023 t/m 2025 mee te nemen (20% van de mutatie van het accres en de uitkeringsbasis):

€ 1.200.000 voor 2023;
€ 2.400.000 voor 2024;
€ 3.100.000 voor 2025.

5. *De raad te informeren over de gevolgen van de meicirculaire 2022 middels een raadsinformatiebrief.*

De raad stelt de 2^e Tussenrapportage 2022 en de begroting 2023 vast, waarin de meest relevante items van de meicirculaire 2022 verwerkt en toegelicht zullen worden.

Via bijgaande raadsinformatiebrief wordt de raad, voordat bovengenoemde P&C-rapportages de routing ingaan, geïnformeerd over de belangrijkste onderwerpen uit de meicirculaire 2022.

Kanttekeningen en risico's

4. *Voor de jaren 2023, 2024 en 2025 een extra behoedzaamheidsbedrag op te nemen.*

Er was nog geen overeenstemming tussen het Rijk en de VNG over de wijze van berekening van de accessen. Het Rijk zondert bij de berekening namelijk diverse grote uitgaven uit zoals onder andere klimaat, stikstof en woningbouw. Ook is de VNG het niet eens met de accreskorting van € 250 miljoen per jaar voor de nieuwe specifieke uitkeringen voor woningbouw.

De VNG wilde eerst weten hoe hoog de accessen in de meicirculaire zouden zijn. Het grootste probleem dat de gemeenten met de stabiliteit van de accresraming hebben, is het 'ravijn' in 2026. Dat wordt niet opgelost door de accessen vast te zetten op de stand van de meicirculaire 2022. Het vastzetten van het accres veroorzaakt problemen voor de berekening van het accres in de periode erna.

Om bovenstaande redenen heeft de VNG aangegeven geen voorstander te zijn van het vastzetten van het reële accres op het niveau van de meicirculaire 2022.

Inmiddels zijn het Rijk, de VNG en het IPO overeengekomen dat het volume-accres voor de jaren 2022-2025 wordt bevroren. D.d. 21 juni 2022 heeft de VNG een brief "Akkoord bevrozing volume-accres 2022-2025" gepubliceerd, die naar de minister van BZK is gestuurd. Het voorstel heeft als oogmerk de stabiliteit van het geraamde accres te verbeteren, zodat zowel het ministerie van Financiën als gemeenten daar met hun begrotingspolitiek beter mee uit de voeten kunnen. Daarnaast biedt het voorstel de komende tijd rust om het gesprek te voeren over een mogelijke aanpassing van de financiële verhoudingen tussen het Rijk en de gemeenten vanaf 2026.

De VNG heeft in haar brief o.a. de volgende opmerking geplaatst:

"De raming van het (structureel) accres is voor het jaar 2026 afgerond € 1,4 miljard negatief, doordat in het regeerakkoord het extra cumulatief accres 2022-2025 van het regeerakkoord na afloop van de huidige kabinetsperiode voor een groot deel weer aan het gemeentefonds wordt onttrokken. Daar bovenop wordt in 2026 een opschalingskorting van structureel € 675 miljoen ingeboekt zonder dat er sprake is van een taakwijziging. Door het negatieve accres leiden gemeenten aanvullend een koopkrachtverlies, omdat de prijzen en lonen ook in 2026 blijven stijgen. Dit tezamen vormt in 2026 een bezuiniging op het gemeentefonds van meer dan € 3 miljard structureel.

Ook wordt op grond van het regeerakkoord in de ramingen van het accres 2026-2029 gemeenten een volume-accres voor elk van deze jaren onthouden. Dit is naar schatting eveneens ombuiging op het gemeentefonds van ruim € 3 miljard structureel".

Er dient dus nog adequate oplossing te komen voor genoemde tekortkomingen in de ramingen van de rijksbegroting.

Hoewel het jaarlijks volumedeel van het accres voor de jaren 2022 t/m 2025 vaststaat, blijft het raadzaam de behoedzaamheidsbedragen voor de jaren 2023 t/m 2025 mee te nemen in de begroting 2023.

Financiële, personele en juridische gevolgen

In onderstaande tabel zijn de totalen van de mutaties en de gevolgen voor het begrotings-saldo te zien. In de bijlage is dit nader uitgewerkt.

	2022	2023	2024	2025	2026
Stand GF na decem-bercircularie 2021	97.318.059	97.751.976	99.554.553	101.379.965	101.379.965
Mutaties meicircularie 2022	4.274.793	6.799.490	10.540.947	14.398.035	8.361.535
Stand GF na meicircularie 2022	101.592.852	104.551.466	110.095.500	115.778.000	109.741.500
Effect begrotingsaldo	1.496.410	5.444.303	7.974.657	11.157.371	8.419.558

Overleg gevoerd met

Intern:

Businesscontrollers F&C (Mariëlle van Heel, Patricia Vos, Edward Salman, Liliane Coninx, Mia Aerdt).

Extern:

Inergy – PAUW (software- en informatieleverancier m.b.t. verwerking informatie uit de Gemeentefondscirculaires).

Participatie

Niet van toepassing.

Communicatie

De raad wordt geïnformeerd middels bijgaande raadsinformatiebrief.

Planning en uitvoering

De gevolgen van de meircirculaire 2022 worden verwerkt in de 2e Tussenrapportage 2022 en de begroting 2023 (meerjarenbegroting 2023-2026).

Evaluatie

Niet van toepassing.

Bijlage(n)

Openbare bijlagen:

- Gemeentefonds meircirculaire 2022.
- Bijlage 'totaaloverzicht gevolgen GF meircirculaire 2022'.
- RIB over de gevolgen van de meircirculaire 2022.